

Huzur hakkı ödemelerinde gelir vergisi ve damga vergisi uygulamaları

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.17.02-155.01.05.02[2015/3931]-4172
Tarih	03.12.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı : 90792880-155.01.05.02[2015/3931]-4172

03/12/2015

Konu : Huzur hakkı ödemelerinde gelir

vergisi ve damga vergisi uygulamaları hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden, 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu kapsamında kurulan sulama birliklerinde görev yapmakta olan birlik başkanı, yönetim ve denetim kurulu üyelerine yapılan huzur hakkı ödemelerinden gelir vergisi ve damga vergisi kesintisi yapıp yapılmayacağı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

A) GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun

mahiyetini değiştirmmez." hkm yer almış olup, aynı maddenin 4 üncü bendinde ise; yönetim ve denetim kurulları başkanı ve üyeleriyle tasfiye memurlarına bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatlerin de ücret olarak vergilendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinde; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisad kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iř ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisad işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

1.Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve104 nc maddelere göre,

Yukarıdaki bentlerde yazılı vergi tevkifatının yapılmasında 96 ncı madde hkm göz önünde tutulur." hükümüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 96 ncı maddesinde ise; "Vergi tevkifatı, 94 nc madde kapsamına giren nakten veya hesaben yapılan ödemelere uygulanır. Bu maddede geçen hesaben ödeme deyimi, vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları ödeyenleri istihkak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren her türlü kayıt ve işlemleri ifade eder." hükümlerine yer verilmiştir.

6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununun 6 ncı maddesinin onbeşinci fıkrasının (e) bendinde "Birliğin işlerinin yürütülmesi için çalıştırılması gereken personelle ilgili politikaları tespit etmek ve çalıştırılacak personelle sözleşme akdi yapmak için başkana yetki vermek, yönetim kurulu üyelerine brüt asgari ücretin yüzde ellisini ve başkana brüt asgari ücretin üç katını geçmemek üzere aylık olarak ödenecek huzur hakları ile denetim kurulu üyelerine brüt asgari creti geçmemek üzere yılda bir kez ödenecek huzur haklarını tespit etmek." birlik meclisinin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Aynı Kanununun "Personel istihdamı" başlıklı 14 üncü maddesinin altıncı fıkrasında Birlik organlarına seçilmiş olmanın, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında zorunlu sigortalılık ilişkisi kurulmasını gerektirmediği ve bunlara ödenen huzur hakkı tutarlarının prime esas kazançta dhil edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, Sulama Birliklerinin yönetim kurulu yeleri ve başkana ödeyeceği huzur hakkı ödemelerinin ücret olarak değerlendirilmesi ve brüt tutarları üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94/1, 103 ve 104 nc maddelerine göre gelir vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Verginin işverence üstlenilmesi halinde ise ödenen net tutarların brüt tutarlara dönüştürülerek, bu tutarlar üzerinden gelir vergisi hesaplanacağı tabiidir.

B) DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde; bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında, damga vergisinin mükellefinin bu kağıtları imzalayanlar olduğu; 10 uncu maddesinde de damga vergisinin nispi veya maktu olarak alınacağı, nispi vergide, kağıtların nevi ve mahiyetlerine göre, bu kağıtlarda yazılı belli paranın, maktu vergide kağıtların mahiyetlerinin esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV-Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/b fıkrasında, maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havaalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kağıtların nispi damga vergisine tabi olacağı hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, sulama birliklerinde görev yapmakta olan birlik başkanı, yönetim ve denetim kurulu üyelerine yapılan huzur hakkı ödemeleri nedeniyle düzenlenen kağıtların ihtiva ettiği tutar üzerinden Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV-1/b fıkrasına göre nispi damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026